

27.05.2021

Sayın İlgili,

İşbu bilgi notu; Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun ("**Kurul**") 13.02.2020 tarihli ve 2020/120 sayılı kararı ("**Karar**") ile ilgili olarak sizleri bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na intikal eden şikâyet dilekçesinde; ilgili kişilerin çalışmakta olduğu mükellef kurum hakkında yürütülen vergi incelemesi sonucunda "Vergi Tekniği Raporu" ("**Rapor**") düzenlendiği ve kendileri ile ilgili bir vergi incelemesi olmamasına rağmen ilgili Rapor'un düzenlenişi esnasında şahıslarına ait banka hesap hareketlerinin, mevduat bilgilerinin, para yatırma ve çekme işlemlerinin de incelendiği ve dolayısıyla rızaları olmaksızın kişisel verilerinin hukuka aykırı olarak işlendiği belirtilmiştir.

Bu kapsamda, Kurul tarafından başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusu sıfatını haiz Bakanlıktan ("**Veri Sorumlusu**") şikâyetçilerin yapılan vergi incelemesinin konusu olup olmadığı; şikâyetçilerin şahıslarının vergi incelemesinin konusu olmamasına rağmen banka hesap hareketlerine, mevduat bilgilerine, para yatırma ve çekme işlemlerine bakılmış olması halinde bu işlemlerin hangi yasal gerekçelerle yapıldığı hususlarının açıklanması istenilmiştir. Bu doğrultuda; Veri Sorumlusu tarafından iletilen cevabi yazıda şu ifadeler yer verilmiştir:

- Mükellef şirket KDV iadesi yönünden incelemeye tabi tutulmuş olup, herhangi bir hazine zararı doğmaması adına hakkında kapsamlı bir araştırma başlatılmıştır. Yapılan araştırmada neticesinde aşağıdaki hususlar anlaşılmıştır:
 1. Mükellefin banka hesaplarında normal hayata ve ticari icaplara uymayan şekilde, banka şubelerinden yüklü miktarlarda elden para yatırma işlemleri tespit edilmiştir. Söz konusu işlemler şikâyetçi ilgili kişiler tarafından gerçekleştirilmiştir.
 2. İlgili kişiler tarafından yatırılan paralar, yine aynı gün içinde çek keşide edilmek suretiyle borcun ödenmesinde kullanılmıştır. Aynı zamanda, çekin mükellef şirket tarafından borçluya verildiği gün birçok firma tarafından, tek elden çıkmış gibi devredildiği anlaşılmıştır. İlgili çekler, para yatırılan banka şubelerinden, herhangi bir mükellefiyeti olmayan alakasız kişiler tarafından aynı gün tahsil edilmiştir.
- Devir işlemi içerisinde yer alan firmalar hakkında olumsuz tespitler bulunması üzerine ilgili kişilerin, sadece mükellef kurumun çek ödemesi olarak kullandığı bankalarda bulunan hesapları hakkında bilgi talebinde bulunulmuştur.

- Banka hesapları hakkında bilgilerin incelenmesi neticesinde; mükellef şirketin çekleri tahsil edilir iken, tahsil edilen tutarlar ile örtülecek şekilde, ilgili kişiler tarafından şahsi banka hesaplarına kimi zaman aynı kimi zaman ise farklı tutarların geri yatırıldığı tespit edilmiştir. Bu şekilde pek çok çekin tahsilatı sırasında ilgili kişilerin aynı şubede bulunup işlem gerçekleştirdiği anlaşılmıştır.
- Veri Sorumlusu bünyesinde çalışan vergi müfettişlerinin, yürüttükleri incelemeler ile ilgili bilgi istemelerinin esas olduğu, müfettiş tarafından istenen bilgilerin gerek mükellef şirket tarafından ilgili kişilere vekâlet verilmesi gerek incelenen mükellefin işlemlerinde önemli bir yer teşkil etmesi nedenleriyle, incelemenin dışına çıkılması ve ilgisiz kişilerin banka hesaplarının istenmesi anlamını taşımadığı ve yapılan işlemin yasal olduğu belirtilmiştir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun ("**Kanun**") "*Genel İlkeler*" başlıklı 4. maddesi ile "*Kişisel Verilerin İşlenme Şartları*" başlıklı 5. maddesi çerçevesinde ve konuya ilişkin yapılan genel değerlendirme neticesinde Kurul tarafından aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Vergi Usul Kanunu'nun ("**VUK**") "*Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat*" başlıklı 3. maddesi uyarınca, **vergi müfettişlerine, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin her türlü işlemin incelenmesi sırasında bu işlemlerin gerçek mahiyetinin esas alınması yükümlülüğü getirilmiştir.** Anılan maddede yer aldığı üzere, **bu incelemelerde olağan dışı**, iktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan, **bir durumun iddia olunması halinde de ispat yükümlülüğü vergi müfettişleri tarafından yerine getirilmelidir.** Dolayısıyla, vergi müfettişleri tarafından gerçekleştirilen kişisel veri işleme faaliyeti, Kanun'un 5. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen "*Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması*" şartı kapsamında değerlendirilecek olup, söz konusu veri işleme faaliyeti için ilgili kişilerin açık rızası aranmayacaktır.
- Anılan düzenlemeler kapsamında yayımlanan Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in ("**Yönetmelik**") "*Vergi inceleme görevinin verilmesi*" başlıklı 6. maddesinde;

*"(3) (...) Yürütülmekte olan incelemeler sırasında, görevlendirme yazısında belirtilenden farklı bir konu veya döneme ilişkin eleştiriyi gerektiren hususların tespiti durumunda söz konusu durum inceleme görevini verenlere bildirilir. **Görevlendirme yazısında yer alan inceleme konusuna giren tespitlerin, bu yazıda yer almayan farklı vergi türlerine ilişkin olarak da rapor yazılmasını gerektirmesi durumunda, bu husus yeni bir görevlendirme gerektirmez.**"*

hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla, vergi incelemesi esnasında görevlendirmede yer alandan farklı bir konu veya döneme ilişkin eleştiriyi gerektiren hususlar tespit edilirse, **herhangi bir yeni görevlendirmeye gerek olmaksızın** o konuya ilişkin araştırma yapılabilecektir.

- Yönetmelik'in 17. maddesi uyarınca **vergilendirme ile ilgili olaylar ve/veya hesap durumları, vergi inceleme tutanaklarında yer alacaktır. Bu sebeple, mükellef şirket ile ilgili kişilerin, vergi inceleme tutanaklarında yer alması hukuka aykırılık teşkil etmemektedir.**
- VUK'un "*Vergi mahremiyeti*" başlıklı 5. maddesinde, vergi muameleleri ve incelemeleri ile uğraşan memurların görevleri dolayısıyla, mükellefin **ve mükellefle ilgili kimselerin** şahıslarına, muamele ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, servetlerine veya mesleklerine ilişkin olmak üzere öğrendikleri sırları veya gizli kalması lazım gelen diğer hususları ifşa edemeyecekleri ve kendilerinin veya üçüncü şahısların nef'ine kullanamayacakları hususu hüküm altına alınmıştır. Bu sebeple, bahse konu olayda ilgili kişiler, "mükellefle ilgili kimseler" olarak kabul edildiklerinden inceleme kapsamına alınmalarında herhangi bir hukuka aykırılık mevcut değildir.
- Veri Sorumlusu tarafından iletilen cevabi yazıda da belirtildiği üzere; **ilgili kişilerin yalnızca mükellef kurumun çek ödemesi olarak kullandığı bankalarda bulunan hesapları inceleme sürecine dâhil edilmiştir. Bu sebeple, ilgili kişilere ait kişisel verilerin, Kanun'un 4. maddesinde yer alan hukuka ve ölçülülük ilkesine uygun olarak işlendiği kabul edilmiştir.**
- Kamu kurumu niteliğini haiz Veri Sorumlusu, kendisine tanınmış yetkiye dayanarak denetleme görevi kapsamında kişisel verileri işlemesi nedeniyle Kanun'un "*İstisnalar*" başlıklı 28. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendi dahilinde değerlendirilecektir. Bu sebeple, söz konusu kişisel veri işleme faaliyeti bakımından Kanun'un veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10., veri sorumluları siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16. ve ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11. maddesi uygulama alanı bulmayacaktır.

Saygılarımızla,

Güzeldere | Balkan Hukuk Bürosu